

Familie og Sundhedsudvalget
 Inatsisartut

Spørgsmål omkring lovforslaget FM 2019/205 om støtte til personer med handicap

Jeg skal indledningsvist takke udvalget for de fremsendte spørgsmål omkring forslaget til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Med FM2019/205 forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap indføres der et nyt paradigme inden for handicapområdet. Personer med handicap skal ikke længere ses i kraft af deres handicap, men derimod skal handicappet ses i kraft af de barrierer, der er i mødet mellem den enkelte person med handicap og det omgivende samfund.

Forslaget indebærer derved, at en persons handicap opstår i mødet med forhindringer i omgivelserne. Dette betyder ligeledes, at begrænsningen ikke nødvendigvis ligger hos den person, der har en funktionsnedsættelse - den kan ligeså vel ligge i, at det omgivende samfund ikke er indrettet til, at personer er forskellige.

Et eksempel kunne være en person, som har en funktionsnedsættelse på grund af kombinationen af benprotese og dårligt hjerte. Hvis denne person bor i et hus eller lejlighed med gode adgangsforhold, vil personens funktionsnedsættelse betyde mindre i personens hverdag end, hvis personens hus ligger på en bakketop. Hvis personen kan tage en bus til og fra arbejde og butikker, vil personens funktionsnedsættelse betyde meget mindre end, hvis personen er nødt til at gå. Hvis personen har kontorarbejde betyder dennes funktionsnedsættelse ikke ret meget. Hvis personen derimod f.eks. er sygeplejerske, vil funktionsnedsættelsen medføre væsentlige hindringer i personens hverdag, som vil kræve støtte efter handicaploven.

En persons funktionsnedsættelse kan således få meget forskellige følger, afhængig af, hvordan forholdene omkring pågældende er. Disse forhold skal derfor tages med i vurderingen af personens støttebehov.

Et andet bærende element i forslaget er, at der skal udarbejdes en konkret og individuel handleplan for den støtte, som den enkelte person med handicap kan modtage. Denne vurdering skal tage udgangspunkt i den enkelte person med handicap og dennes konkrete forhold.

Der skal i denne forbindelse gennemføres en helhedsvurdering af personens behov, ressourcer og problematikker. Helhedsvurderingen betyder, at myndigheden ligeledes

24-04-2019
 Sags nr. 2018 - 8048
 Akt. id. 10563497

Postboks 260
 3900 Nuuk
 Tlf. (+299) 34 50 00
 Fax (+299) 34 66 66
 E-mail: iian@nanoq.gl
 www.naalakkersuisut.gl

skal forholde sig til aspekter, som ikke omhandler personens handicap i snæver forstand. Det kan f.eks. være sociale problemstillinger, hvilken uddannelse personen er i gang med eller ønsker at påbegynde, personens beskæftigelsesmæssige status samt perspektiver og sundhedsmæssig status.

Forslaget stiller således den enkelte person med handicap i centrum, og afgørelser om støtten skal træffes med udgangspunkt i den konkrete persons støttebehov, ressourcer og problemstillinger, herunder personens funktionsnedsættelse, omgivelser og livssituation. Det er derfor ikke muligt at definere bestemte sygdomme som værende handicap. Det er en individuel vurdering af behovet for støtte.

Jeg skal i det følgende besvare de af udvalget fremsendte spørgsmål.

1) Hvorledes vil det i samspillet mellem sundhedsvæsenet og de sociale myndigheder i kommunerne blive sikret, at kommunalbestyrelserne, med udgangspunkt i den enkeltes borgers individuelle behov for støtte, opretholder en ensartet vurdering af, hvornår en borger kan anses at falde ind under reglerne i nærværende regelsæt om støtte til personer med handicap?

Svar: Forslagets § 3 fastsætter, at en person med handicap har ret til koordineret, sammenhængende og helhedsorienteret støtte, som tager hensyn til alle aspekter af personen og personens liv, hvilket betyder at kommunalbestyrelserne er forpligtede til at gennemføre en helhedsvurdering af personens behov, ressourcer og problematikker, herunder personens sundhedsmæssige status.

Forslagets § 25 forpligter kommunalbestyrelserne til at udføre en udredning af en person med handicap, der må antages at have behov for støtte. I bestemmelsen er opregnet en liste over de konkrete forhold, som kommunalbestyrelsen skal vurdere i forbindelse med en udredning, herunder sundhedsforhold.

Der stilles således specifikke krav til indholdet af udredningen for herigennem at sikre, at personens problemer og ressourcer afdækkes på en helhedsorienteret og systematisk måde. I forbindelse med udredningen efter forslagets § 25 er kommunalbestyrelser ligeledes forpligtede til at udarbejde en skriftlig handleplan, før der træffes afgørelse om støtte til en person med handicap. Udarbejdelsen af en skriftlig handleplan skal sikre, at kommunalbestyrelsen udfører en systematisk og grundig udredning af personens konkrete støttebehov.

Kommunalbestyrelserne er forpligtede til at basere deres beslutninger om eventuel tildeling af støtte på de udarbejdede udredninger og handleplaner.

Forslaget fastsætter således klare regler for, hvornår kommunalbestyrelsen skal foretage en udredning og udarbejde en handleplan, hvad udredningerne og handleplanerne skal indeholde, samt hvilke formelle krav, der skal være overholdt ved udarbejdelsen heraf. Forslaget sætter dermed rammerne for en ensartet kommunal sagsbehandling. Om en specifik borger falder ind under reglerne i forslaget, vil dog altid bero på en individuel og konkret vurdering af personens funktionsnedsættelse og de hindringer, personen møder i dennes hverdag som beskrevet indledningsvist.

2) Kan der siges noget mere generelt om, hvornår en sygdom eller en lidelse går hen og bliver et handicap? Udvalget har under indledningen nævnt nogle konkrete sygdomme og lidelser, som passende kunne medtages i besvarelsen.

Svar: Nej, der kan ikke siges noget generelt om, hvornår en sygdom bliver et handicap. Det er hele ideen med loven, at man ikke bliver sat i bås som handicappet, men at man bliver behandlet i forhold til de udfordringer det handicap, man har, giver en. Man bliver således ikke betegnet som en person med handicap, hvis man har diabetes og er velbehandlet, men hvis diabetes eksempelvis medfører nedsat syn, og man har et arbejde, hvor man er afhængig af at kunne se, skal man måske have støtte til enten hjælpemidler eller omskoling til andet arbejde

3) Vil lovforslaget betyde, at støtte eller ydelser som i dag ydes i regi af sundhedsvæsenet bliver overført til øvrige myndigheder, eksempelvis kommunerne som følge af nærværende forslag?

Svar: Nej, forslaget medfører ingen ændring i den støtte, der i dag ydes i regi af sundhedsvæsenet.

4) Vil forslaget betyde en ændring af de tilskud og ydelser som i dag gives fra sundhedsvæsenet?

Svar: Nej.

5) Er der støtte til elever, som i dag ydes i regi af skolevæsenet, som vil blive omfattet af nærværende forslag, og hvilken praktisk og økonomisk betydning vil dette medføre?

Svar: Nej, den støtte, der i dag ydes i regi af skolevæsenet, vil fortsat blive varetaget af skolevæsenet efter forslagets ikrafttrædelse.

6) Det anføres i bemærkningerne til forslagets § 6, at målgruppen som bliver omfattet af nærværende forslag udvides i forhold til de gældende regler om støtte til personer med vidtgående handicap.

Hvor mange personer modtager i dag støtte efter de gældende regler, og hvor mange forventes samlet at kunne modtage støtte efter nærværende forslag, og hvori består de væsentligste ændringer?

Svar: Naalakkersuisuts seneste opgørelser fra kommunerne er indhentet i perioden 2016-2017. I følge disse var 1542 borgere omfattet af lovgivningen om støtte til personer med handicap. Nogle borgere har i perioden modtaget en eller flere hjælpeforanstaltninger, mens andre borgere ikke har modtaget hjælpeforanstaltninger i perioden.

Forslagets målgruppe udvides til også at omfatte personer, der hidtil har været sikret støtte efter anden lovgivning, herunder reglerne om offentlig hjælp og alderspension. Der foreligger således ikke statistisk materiale, der gør det muligt at opgøre, hvor mange personer, der vil blive omfattet af indeværende forslag

7) Under førstebehandlingen af forslaget blev der talt om behovet for styrket kommunikation myndighederne imellem og internt myndighederne imellem, eksempelvis mellem kommunerne, herunder kommunikation i samspillet mellem skole- og sundhedsvæsen, samt de sociale myndigheder.

Er det opfattelsen i Naalakkersuisut, at de nævnte myndigheder digitalt og i forhold til sagsbehandlingssystemer og udveksling af oplysninger er gearet til at honorere det fordrede samarbejde, og den fordrede kommunikation omkring personer omfattet af nærværende forslag?

Svar: Gennem vejledningen vil kommunikationen samt samspillet mellem de forskellige myndigheder blive sikret. Den nye lov vil muliggøre smidigere arbejdsgange herunder bedre digital understøttelse af sagsbehandlingen.

8) Har Naalakkersuisut overblik over, hvor mange personer omfattet af nærværende regelsæt, der bor i eget hjem?

Svar: Forslagets målgruppe udvides til også at omfatte personer, der hidtil har været sikret støtte efter anden lovgivning, herunder reglerne om offentlig hjælp og alderspension. Der foreligger således ikke statistisk materiale, der gør det muligt at opgøre, hvor mange personer, der vil blive omfattet af indeværende forslag, der bor i eget hjem.

9) Hvor mange fuldtidsansatte støttepersoner aflønnes efter de gældende regler pr. år og vil dette antal og de dermed forbundne udgifter ændre sig ved en vedtagelse af nærværende regelsæt?

Svar: Støttepersoner aflønnes af kommunerne. Inden for den givne tidsfrist har Naalakkersuisut ikke mulighed for at indhente kommunale oplysninger vedrørende antallet af fuldtidsansatte støttepersoner.

Der forventes ikke øgede udgifter i forbindelse med den foreslåede nye lovgivning. De økonomiske konsekvenser af lovforslaget fremgår af afsnit 3 i de almindelige bemærkninger.

10) I hvilket omfang er der behov for kurser og efteruddannelse til støttepersoner og andet personale, der arbejder med personer med handicap, og hvorledes vil Naalakkersuisut sikre, at støttepersoner ydes de påkrævede kurser og den påkrævede efteruddannelse, hvad enten de pågældende er ansat under Selvstyret eller under kommunerne?

Svar: Der er et udbredt behov for støttepersoner, og det er Peqqissaanermik Ilinniarfik, Perorsaanermik Ilinniarfik og Pissassarfik, der udbyder og afvikler kurser og uddannelser til støttepersoner for personer med handicap. Behovet for uddannelser og kurser for støttepersoner vil også gøre sig gældende efter en eventuel vedtagelse af forslaget. Det vil også fremadrettet være Peqqissaanermik Ilinniarfik, Perorsaanermik Ilinniarfik og Pissassarfik, der udbyder disse kurser og uddannelser.

11) Udarbejdes en Vejledning til forslaget og sikrer man i øvrigt opkvalificering til sagsbehandlere, og udbydes der kurser til hjælpere og støttepersoner?

Svar: Der vil blive udarbejdet en vejledning til den nye lov, og i lighed med implementeringen af børnestøtteleven vil der blive gennemført opkvalificering og kurser om lovgivningen.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 10.

12) Hvordan bliver samarbejde mellem Selvstyret og kommuner i praksis på dette område?

Svar: Der pågår en løbende dialog mellem kommunerne og Socialstyrelsen om de kommunale opgaver og udfordringer på socialområdet. Behovet for kurser og efteruddannelse er et fokus i denne dialog.

13) Under FM 2014 blev følgende beslutningsforslag (FM 2014/111) vedtaget:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til FM 2015 med udgangspunkt i behovet for uddannelse og opkvalificering af personalet på handicapområdet at fremlægge en strategi- og handlingsplan, der fremadrettet anviser vejen for, hvorledes vi permanent opfylder behovene for uddannelse, efteruddannelse og kurser for ansatte på handicapområdet.

Blev den pågældende strategi udarbejdet? Hvis ikke, agter Naalakkersuisut at få udarbejdet den pågældende strategi, således at der kommer en strategi- og handlingsplan rettet mod at sikre personalesiden og de påkrævede kompetencer på handicapområdet og som skal favne behov hos og støtte til personer med fysiske eller psykiske handicap?

Svar: Der blev udskrevet valg til Inatsisartut november 2014, hvorfor et nyt Naalakkersuisut ikke var forpligtet af vedtagelsen på FM 2014/111. Der er imidlertid fulgt op på beslutningen, idet det af Finanslov 2015, hovedkonto 40.01.08, Sektorprogram for Uddannelse fremgår, at: "Hovedkontoens stigning er primært målrettet en øget uddannelses- og kompetenceudviklingsindsats inden for det sociale område herunder handicapområdet..." Efterfølgende er der blevet afsat 16,2 mio.kr. på finanslovet til Uddannelsesindsats inden for det sociale område på hovedkonto 40.91.26. Disse midler skal sikre at det er muligt at realisere intentionerne med børneloven og den kommende handicaplov

14) Hvordan vil det via Det Landsdækkende Handicapcenter - Pissassarfik - i Sisimiut blive sikret, at personer med behov for genoptræning og vedligeholdelse fagligt og omkring motivation bliver fulgt op i kommunerne efter endt ophold ved Pissassarfik?

Svar: Pissassarfik udarbejder status for alle borgere, der deltager i et forløb ved handicapcentret. I forbindelse med Pissassarfiks rejser til kommunerne vil der blive aftalt opfølgning for de enkelte borgere samt deres familier.

15) Udvalget formoder, at Det Landsdækkende Handicapcenter - Pissassarfik vil blive benyttet af kommunerne til habilitering og rehabilitering af påtænkt gruppe af borgere med behov. Udvalget har med dette udgangspunkt svært ved at

argumentere for, at centeret ikke fremadrettet forsat skal vedblive med at være uden brugerbetaling for kommunerne. Udvalget imødeser en redegørelse for forhold og omstændigheder, der kunne udløse kommunal brugerbetaling.

Svar: Det er kun i det tilfælde, at der ikke på Finansloven afsættes midler til at dække omkostningerne for ophold på Pissassarfik, at lovhjemlen om kommunal brugerbetaling vil blive benyttet. Der er ikke aktuelt planer om at benytte denne lovhjemmel.

På Finanslovens hovedkonto 30.13.17 står følgende tekstanmærkning:
I perioden 2018-2020 vil borgerens rejseudgifter til og fra handicapcentret i Sisimiut blive finansieret under nærværende hovedkonto.

16) Øgede genoptræningsressourcer/stimuleringsressourcer. Det er i mange tilfælde velkendt, at kommunerne ikke kan vedligeholde genoptræning. Det betyder at nogle får et handicap – pga. manglende genoptræning. Hvor mange ekstra penge skal der sættes af til kommunale områder, og øremærkes de så de følger borgeren med handicap? På denne måde kan man f.eks. sikre imod, at kommunerne sparer utilsigtet.

Svar: I det kommunale bloktilskud er indregnet midler til handicapforsorgen. Genoptræning er et anliggende for sundhedsvæsenet. Har en borger behov for at vedligeholde eller udvikle sit funktionsniveau, kan borgeren søge kommunen om et træningsophold på Pissassarfik.

17) Personer med handicap og særligt vidtgående handicap skal beskyttes optimalt mod seksuelle, fysiske og økonomiske overgreb. Udvalget ønsker umiddelbart, at der indhentes straffe- og børneattester for alt personale, som arbejder med personer med handicap, hvad enten der er tale om børn eller voksne. Agter Naalakkersuisut at sikre dette, og hvilken vægt tåntænkens en "plettest" straffeattest at skulle have?

Svar: I udkast til bekendtgørelser fastsat i medfør af loven, som netop nu ligger på høringsportalen, er det fastsat, at der skal indhentes straffeattest, samt børneattest hvor relevant, i de tilfælde, som er reguleret efter loven, nemlig:

- Ved ansættelse i botilbud, dvs. boenheder, bokollektiver og døgntilbud
- Ved udpegning af bisidder
- Ved ansættelse af ledsager

Det er herudover altid en mulighed for en ansættelsesmyndighed at kræve, at en ansøger fremviser straffeattest.

Det er alene muligt at indhente børneattester i de tilfælde, hvor den ansatte som led i udførelsen af sine opgaver skal have kontakt med børn under 15 år, derfor formuleringen "hvor relevant".

Det er til enhver tid ansættelsesmyndighedens kompetence at afgøre, hvilken vægt en "plettest" straffeattest tåntænkens at skulle have. Det vil være op til ansættelsesmyndigheden at vurdere individuelt og konkret. Man kan forestille sig, at en person flere år tilbage er

dømt for butikstyveri, men det bør næppe betyde, at man aldrig senere kan få et job som køkkenmedhjælper i et botilbud.

På samme måde er der ikke ifølge lov om pligt til at indhente børneattest et forbud mod at ansætte en person med en positiv børneattest. Det vil ligeledes være op til den ansættende instans at træffe en endelig afgørelse om ansættelse ud fra en individuel konkret vurdering. Dette beror bl.a. på overordnede internationale retsprincipper vedrørende rettighedsfrakendelser, som typisk vil være et domstolsanliggende.

18) Har Naalakkersuisut overvejet at udvide loven om børneattester igen til at omfatte umyndige personer, og personer med nedsatte funktionsevner etc.?

Svar: Formålet med Inatsisartutlov om pligt til at indhente børneattest er, at der i forbindelse med ansættelse af personer, der som led i ansættelsen har direkte kontakt med børn under 15 år, skal kunne indhentes oplysninger fra Det Centrale Kriminalregister om nærmere bestemte overtrædelser, der navnlig relaterer sig til seksualforbrydelser mod børn. Det har på den baggrund ikke været overvejet at udvide loven til at omfatte ansættelse af personer, der skal beskæftige sig med umyndige voksne eller voksne personer med nedsat funktionsevne. For disse ansættelsesforhold vil reglerne om indhentelse af straffeattester gælde.

I forbindelse med Inatsisartutlovens vedtagelse, blev der fra KANUKOKA stillet et lignende forslag i høringssvaret:

"KANUKOKA gør dog samtidig opmærksom på, at der er andre grupper end børn, der har behov for beskyttelse og henviser til voksne personer med psykiske handicap eller alvorlige omsorgsvigt i barndommen. Derfor foreslås det, at forslaget også skal omfatte stillinger, der medfører direkte kontakt til sådanne voksne persongruppe. På trods af bemærkningens sympatiske indhold er det ikke muligt at få omfattet forslaget til også at gælde i forhold til stillinger og beskæftigelser med direkte kontakt til voksne persongrupper over 15 år. Dette skyldes, at grænsen på 15 år er fastsat i Rigsmyndighedernes kriminalregisterbekendtgørelse, som er udstedt af Justitsministeriet, hvorfor denne altså alene hjemler adgang til at udstede børneattester på grundlag af stillinger og beskæftigelser i relation til børn under 15 år. Det fremgår i den forbindelse, at børneattesterne som sådan netop relaterer sig til at registrere seksuelle overgreb begået mod børn under 15 år.

I forhold til den af KANUKOKA nævnte voksne persongruppe vil det altså i stedet være nødvendigt at benytte sig af straffeattester. I straffeattester er der i øvrigt også registreret andre typer af lovovertrædelser i form af f.eks. berigelses- eller voldskriminalitet, som kan være relevant i forhold til personer, der skal beskæftiges med de af KANUKOKA nævnte grupper."

19) Forslagets Kapitel 15 regulerer tilsyn. Hvor ofte påtænker Naalakkersuisut, at kommunerne skal gennemføre det personrelaterede tilsyn for personer med handicap, som har ophold på et botilbud efter forslagets § 62?

Svar: Ud over reglerne om tilsyn i forslaget, vil regler om tilsyn blive fastsat i bekendtgørelsesform. Bestemmelserne vil blive indarbejdet i Selvstyrets bekendtgørelse om tilsyn med det sociale område, som en ændring af den eksisterende bekendtgørelse.

Der vil i bekendtgørelsen blive lagt op til, at det personrettede tilsyn skal finde sted 2 gange årligt.

20) Hvor ofte påtænker Naalakkersuisut, at kommunerne skal gennemføre det driftsrelaterede tilsyn efter forslagets § 63 i forhold til bokollektiver og beskyttede boenheder?

Svar: Det tiltænkes, at det driftsrelaterede tilsyn efter forslagets § 63, skal finde sted 1 gang årligt. Dette vil blive reguleret i bekendtgørelsen, jf. punkt 19.

Der gøres i øvrigt opmærksom på, at det ved en beklagelig fejl er blevet anført i bemærkningerne til § 63, stk. 1, at det er Tilsynsenheden, der fører driftsmæssigt tilsyn med bokollektiver og beskyttede boenheder. Det er ikke korrekt. Det er kommunalbestyrelsen, der fører dette tilsyn, hvilket også fremgår af selve forslaget.

21) Hvor ofte og hvem skal føre tilsyn med personer med handicap, som opholder sig i eget hjem og efter hvilke retningslinjer vil dette tilsyn blive kvalificeret, således at det sikres, at livskvalitet, udvikling og trivsel er optimal for de pågældende?

Svar: Det er ikke tiltænkt, at der skal føres tilsyn med personer, der opholder sig i eget hjem.

22) Hvem besøger voksne personer med handicap, som bor i eget hjem, hjælper dem med at komme ud, sørger for, at deres liv er godt, også når familien er borte?

Svar: En person med handicap kan efter forslagets § 42 tildeles en støtteperson, som skal støtte personen med handicap i dennes psykiske, fysiske og sociale udvikling samt hjælpe med at udføre daglige gøremål, herunder uden for hjemmet.

23) Hvordan agter Naalakkersuisut at sikre, at kommunerne ikke glemmer ansvaret for, at hjemmeboende personer med handicap ikke ender med misbrug, fattigdom, uhygiejniske forhold, eller andet armod, blot fordi, de ikke kan tage vare på sig selv?

Svar: Naalakkersuisuts centrale tilsynsenhed fører et overordnet tilsyn med kommunalbestyrelsens forvaltning og dens administration af reglerne i forslaget, jf. forslagets § 64, stk. 2. Der henvises endvidere til punkt 19.

En person med handicap, der ikke kan tage vare på sig selv, skal tilbydes bolig i et botilbud efter forslagets kapitel 9.

24) Efter forslagets § 24 skal kommunalbestyrelserne oprette en bisidderordning. Hvorledes tænker Naalakkersuisut og kommunerne, at denne udføres på kysten, i mindre byer og bygder, og at der sikres en høj faglig kvalitet?

Svar: Forslaget pålægger de enkelte kommunalbestyrelser at oprette en bisidderordning således, at en person med handicap skal tilbydes støtte i forbindelse med kommunens behandling af en sag om støtte.

I udkast til bekendtgørelser fastsat i medfør af loven, som netop nu ligger på høringsportalen, er det fastsat, at Kommunalbestyrelsen skal udpege mindst 2 bisiddere til at bistå personer med handicap for hver by i kommunen med en kredsret. For at kunne besidde en stilling som bisidder, stilles der alene krav om, at personen skal have indgående kendskab til samt erfaring inden for social- og handicapområdet og have gennemført et af Socialstyrelsen udbudt bisidderkursus. Der stilles således ikke specifikke uddannelseskrav, men alene krav om, at personen har kendskab til og erfaring med handicapområdet samt har gennemført et kursus, som skal klæde den enkelte bisidder på til at kunne varetage stillingen.

Det er således hensigten, at der gennem uddannelse og opkvalificering kan sikres den nødvendige høje faglighed for derigennem at gøre det muligt at ansætte det nødvendige antal bisiddere.

25) Agter Naalakkersuisut at sikre, at kommunalbestyrelserne skal indhente faglig viden i arbejdet med at afgøre, om handicappede har brug for støtteforanstaltninger?

Svar: Forslagets § 25 forpligter kommunalbestyrelserne til at udføre en udredning af en person med handicap, der må antages at have behov for støtte. Bestemmelsen opregner en liste af konkrete forhold, som kommunalbestyrelsen skal vurdere i forbindelse med en udredning. Der stilles således specifikke krav til indholdet af udredningen for herigennem at sikre, at kommunalbestyrelserne indhenter den nødvendige faglige viden i de enkelte sager.

Herudover giver forslagets § 11 kommunalbestyrelserne mulighed for at få faglig rådgivning og vejledning om støttemuligheder hos det landsdækkende handicapcenter. Der stilles således krav om, at der skal foretages en grundig udredning og gives mulighed for at kunne få den nødvendige støtte hertil.

26) I Grønland har vi flere bisidderordninger fx bisiddere i børnesager, bisiddere for ofte eller andre bisidderlignende konstruktioner fx bistandsværger for dømte m.f. Måske skulle man tænke på, at få lavet en konstruktion med et fælles bisidderkorps, hvilket kunne sikre et højere fagligt niveau.

Har Naalakkersuisut på noget tidspunkt overvejet, at man måske i de enkelte kommuner har svært ved at oprette bisidderordninger med en for målgruppen fornøden høj faglig kvalitet og at der i stedet skulle sættes mod et fælles bisidderkorps eller en landsdækkende bisidder/værgekonstruktion, der i højere grad var tilpasset virkeligheden og forholdene i Grønland?

Svar: Der er ikke noget, der forhindrer kommunalbestyrelserne i at udpege de samme bisiddere til at varetage både handicapsager i henhold til indeværende forslag samt børnesager efter Inatsisartutlov om støtte til børn, da det sociale område er udlagt til kommunerne.

Da justitsområdet ikke er et hjemtaget område, vil det dog ikke umiddelbart være muligt at lade bistandsværger for dømt indgå i en sådan samlet ordning. Naalakkersuisut har således ikke for indeværende nogen plan om at oprette en landsdækkende bisidder/værgkonstruktion.

27) Agter Naalakkersuisut at opløse forslaget § 40, således at kommunerne ikke er bundet af mindste timesats for en ufaglært SIK-overenskomst i de tilfælde som bestemmelsen lægger op til, således at kommunerne sikres større fleksibilitet omkring løn og ansættelsesvilkår for den pågældende personalegruppe?

Svar: Kommunerne er ikke bundet af en mindste timesats for en ufaglært SIK-overenskomstansat. Formålet med bestemmelsen er netop at sikre de personer, der varetager omsorgen for en person med handicap, ordentlige ansættelsesvilkår. Udgangspunktet i bestemmelsen er, at lønnen skal fastsættes på baggrund af personens tidligere indkomst og dermed ligge højere end mindste timelønssats for en ufaglært SIK-overenskomstansat. Mindste timelønssats for en ufaglært SIK-overenskomstansat er alene indsat i bestemmelsen for at sikre en vis minimumsløn i de tilfælde, hvor der ikke er dokumentation for en tidligere indtægt.

28) Under førstebehandlingen af forslaget blev der fra Samarbejdspartiet efterlyst regulering om arbejdsmarkedstilbud, støtteforanstaltninger til arbejdsmarkeds- og uddannelsesstilbud for handicappede i nærværende lovgivning, ligesom Samarbejdspartiet gav udtryk for, at der mangler mere fleksibel boligstøtte-lovgivning, så der nedbrydes hindringer for, at personer med handicap sikres deltagelse på arbejdsmarkedet og fastholdelse af egen bolig. Er det forhold som Naalakkersuisut agter at gennemføre regulering omkring eller oprette en politisk i relation til?

Svar: For så vidt angår arbejdsmarkedstilbud, er dette et anliggende, som henhører under arbejdsmarkedslovgivningen. Tilbud på arbejdsmarkedet samt uddannelsesstilbud er ikke et socialt anliggende, men et anliggende for arbejdsmarkedet, henholdsvis uddannelsesvæsenet. Gældende lovgivning om boligsikring gælder alle borgere uanset eventuelt handicap.

29) Anbragte børn med handicap har efter forslaget § 55 mulighed for 2 besøgsrejser årligt. Hvilken medudgift ville det medføre, såfremt denne rettighed blev givet alle personer med handicap, uanset alder, som er anbragt uden for hjembyen?

Svar: Der er i dag ca. 100 borgere med handicap over 18 år anbragt på institution. En del er anbragt i egen hjemkommune eller hjemby. Der forefindes dog ikke eksakte opgørelser over hvor mange, der er anbragt i egen hjemby eller uden for egen hjemby.

Efter de gældende regler har handicappede borgere over 18 år anbragt på institution uden for egen hjemkommune ret til en besøgsrejse årligt. Dog med den undtagelse, at såfremt den handicappede borger har været anbragt uden for egen hjemkommune i mere end 10 år, har vedkommende kun ret til en besøgsrejse hvert andet år. Antages det, at ca. 50 borgere med handicap vil gøre brug af rettigheden til en yderligere besøgsrejse, vil det

skønsmæssigt medføre 1 mio. kr. i rejseudgifter, 0,5 mio. kr. i opholdsudgifter til ledsager samt 0,5-1 mio. kr. i lønudgifter til ledsager. I alt mellem 2-2,5 mio. kr. Såfremt der kræves mere end en ledsager i forbindelse med besøgsrejsen vil det medføre yderligere merudgifter.

30) Hvilken merudgift ville det medføre, såfremt 9 døgnreglen i forslagets kapitel 12 blev udvidet til 14 døgn?

Svar: En udvidelse af 9 døgnreglen til en 14 døgnregel vil medføre merudgifter til ophold for ledsager og eventuelt den handicappede borger, såfremt denne ikke har mulighed for at tage ophold hos familie eller netværk uden betaling. Hertil kommer aflønning af ledsager/ledsagere i 5 dage. Det skønnes, at ca. 30 borgere med handicap vil gøre brug af den forlængede rejseperiode. Opholdsudgifterne skønnes at andrage 0,2 mio. kr. og lønudgifterne ligeledes 0,2 mio. kr.

31) Nogle forældre vælger, at flytte med deres barn med handicap til den by, hvor der findes et egnet døgntilbud, således at de gives mulighed for at være tæt på deres barn.

Var det muligt at opretholde en ordning omkring besøgsrejser, således at både barnet, uanset alder og forældrene gives mulighed for mindst en årlig besøgsrejse til den kommune de fraflyttede, og hvilke meromkostninger skulle der omtrentlig afsættes til en sådan ordning?

Svar: Det er vanskeligt at skønne over merudgifterne ved en sådan ordning, idet der ikke findes opgørelser af, hverken hvor mange børn, der er anbragt uden for egen hjemkommune, eller hvor mange forældre, der har valgt at flytte til den by/kommune, hvor barnet er anbragt. Med stor usikkerhed kan det antages, at merudgiften næppe vil overstige 0,5 mio. kr.

32(1)) Hvilke merudgifter ville det medføre, såfremt man under forslagets § 59 opretholdt en ordning, der også gav medflyttende pårørende mulighed for at få dække rejseudgifter ved begravelse til den by, hvor barnet skal begraves eller har ret til at blive begravet?

Svar: Med stor usikkerhed skønnes det, at merudgiften næppe vil overstige 0,5 mio. kr.

32(2)) I hvilket omfang sikrer forslaget pårørende-støtte, pårørende-vejledning og pårørende-terapi?

Svar: Forslagets § 37 forpligter kommunalbestyrelserne til at yde rådgivning og vejledning til pårørende til personer med handicap. Denne rådgivning og vejledning kan ske i form af blandt andet rådgivning til valg af, og vejledning i brugen af hjælpemidler, samt tilbud om terapeutiske samtaler.

I udkast til bekendtgørelser fastsat i medfør af loven, som netop nu ligger på høringsportalen, er det fastsat, at Kommunalbestyrelsen skal tilbyde pårørende til personer med handicap deltagelse i kurser og undervisning med henblik på at støtte den pårørende og at styrke den pårørendes kompetencer.

Kommunalbestyrelsen skal i denne forbindelse være opmærksom på, om den pårørende har behov for hjælp efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap eller efter anden lovgivning.

33) Hvordan og hvornår vil Naalakkersuisuts evaluering af forslaget virkninger ske?

Svar: Når der gennemføres større reformer, er der behov for at følge op. Dette vil også være tilfældet med nærværende forslag.

Naalakkersuisut fremsætter på denne forårssamling et ændringsforslag til punkt 48. Heri foreslås, at Naalakkersuisut senest til FM2023 skal fremlægge en redegørelse om Grønlands efterlevelse af FN's Handicapkonvention. Redegørelsen skal afdække såvel fremskridt som mangler i forhold til efterlevelsen.

Naalakkersuisut har desuden igangsat et forarbejde med henblik på at sammenkøre kommunernes opgørelser over personer med handicap med opgørelser vedrørende beskæftigelse og uddannelse. Naalakkersuisut forventer således i løbet af 2019-2020 at kunne fremlægge opgørelser over omfanget af personer med handicap på og uden for arbejdsmarkedet samt uddannelsesniveaue blandt personer med handicap.

Efter forslaget § 64 skal Naalakkersuisut have en central tilsynsenhed. Tilsynsenheden skal blandt andet føre overordnet tilsyn med kommunalbestyrelsens forvaltning og dens administration af reglerne i denne Inatsisartutlov.

34) Hvordan vil man sikre sig, at ressourcestærke familier også kan søge hjælp? Det er velkendt, at også ressourcestærke familie og personer kan have behov for hjælp til at håndtere pårørende med handicap.

Svar: Alle borgere med handicap vil være omfattet af loven uanset social status.

35) Vurdering af hele familien, således der kommer hjælp til pårørende også, ved psykiske belastninger – hvorledes vil man sikre en grundig vejledning i deres muligheder for hjælp, og sikre den rette hjælp?

Svar: Kommunerne skal foretage en vurdering af den enkelte borgers behov. Selvstyret vil i den forbindelse yde råd og vejledning til kommunerne, således at indsatsen omkring den enkelte borger også inddrager familien og/eller relevant netværk.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 37 om råd og vejledning.

36) Hvad er implementeringsstrategien omkring forslaget?

Svar: Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 11.

37) Hvilke dele vil man styrke og støtte i kommunerne, fra Selvstyret og Handicapcentret af, for at sikre en smidig og god implementering?

Svar: Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 11.

Vejledningen til loven vil desuden sikre, at Pissassarfik understøtter kommuner-nes behov mest muligt.

38) Hvorledes sikres det, at kommunerne kan løfte opgaverne som følge af forslaget?

Svar: Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 11 og spørgsmål 37.

39) Hvordan og hvornår vil Naalakkersuisut sikre, at der sker en evaluering af virkningerne og effekter nærværende forslag?

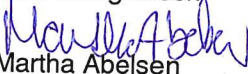
Svar: Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 33.

40) Hvordan vil Naalakkersuisut efterprøve, at forholdene for personer med handicap sikres de angivne formål og hensigter fremført i forslagets kapitel 1?

Svar: Se besvarelse af spørgsmål 33.

Såfremt ovenstående giver anledning til yderligere spørgsmål, eller udvalget ønsker en uddybelse af besvarelsene, står jeg naturligvis til rådighed for et møde med udvalget.

Med venlig hilsen

Martha Abelsen